

Návrh aplikácie BAT v slovenskej vodnej legislatíve.

Úvod

V oblasti životného prostredia jednou z najdôležitejších smerníc Európskeho parlamentu a Rady je smernica 2000/60/ES z 23. 10. 2000 (Rámcová smernica o vode) ustanovujúca rámec pre činnosť Spoločenstva v oblasti vodnej politiky. Touto smernicou sa vytvoril základ pre spoločnú vodnú politiku v krajinách EU. Hlavným environmentálnym cieľom uvedenej Rámcovej smernice o vode je dosiahnutie dobrého stavu všetkých vôd (vnútrozemských povrchových, brakických, pobrežných a podzemných) do roku 2015, resp. najneskôr do roku 2027. Dobrý stav pre útvary povrchových vôd predstavuje dosiahnutie dobrého ekologického stavu a dobrého chemického stavu alebo dobrého ekologického potenciálu a dobrého chemického stavu pre umelé a výrazne zmenené útvary povrchových vôd a pre útvary podzemných vôd dosiahnutie dobrého chemického stavu a dobrého kvantitatívneho stavu. Environmentálne ciele na zabezpečenie ochrany vôd a jej trvalo udržateľného využívania boli transponované aj do národnej legislatívy SR, konkrétne do zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách a jeho vykonávacích legislatívnych predpisov. Jedným z nich je aj Nariadenie vlády SR č. 269/2010 Z.z., ktorým sa ustanovujú požiadavky na dosiahnutie dobrého stavu vôd a ktorým bolo zrušené Nariadenie vlády SR č. 296/2005 Z.z., ktorým sa ustanovujú požiadavky na kvalitu a kvalitatívne ciele povrchových vôd a limitné hodnoty ukazovateľov znečistenia odpadových vôd a osobitných vôd. Environmentálnym cieľom pre útvary povrchovej vody je vykonanie opatrenia na zabránenie zhoršenia stavu útvarov povrchovej vody, ochranu, zlepšenie a obnovovanie útvarov povrchovej vody s cieľom dosiahnuť dobrý stav povrchových vôd do 22. 12. 2015, ochranu a zlepšenie umelých a výrazne zmenených útvarov povrchových vôd s cieľom dosiahnuť dobrý ekologický potenciál a dobrý chemický stav do 22. 12. 2015, postupné znižovanie znečistenia prioritnými látkami a zastavenie alebo postupné ukončenie emisií, vypúšťania a únikov prioritných nebezpečných látok.

Vydanie NV 269/2010 Z.z. bolo zo strany MŽP SR určite výrazným krokom vpred k naplneniu prístupových záväzkov SR voči EU. Tento legislatívny predpis stanovil požiadavky na dosiahnutie dobrého stavu vôd do termínu, ku ktorému sme sa voči EU zaviazali. Na druhej strane však princíp stanovenia požiadaviek na kvalitu vypúšťaných odpadových vôd a spôsob riešenia (neriešenia) prípadov extrémnych požiadaviek na kvalitu vypúšťaných odpadových vôd boli v podstate iba prevzaté z predchádzajúcich legislatívnych predpisov a v tomto smere nenastal žiadny progres. V procese vodoprávných konaní ohľadne povolení na vypúšťanie odpadových vôd v prípadoch málo vodnatých alebo viac znečistených recipientov dochádza často k tomu, že striktné vyžadovanie dosiahnutia legislatívne stanovenej kvality vody v toku zo strany správcov vodných tokov a orgánov ŠVS núti prevádzkovateľov ČOV zabezpečiť extrémne a investične aj prevádzkovo neúnosné riešenia. Ako bude uvedené nižšie, metodické usmernenie (MU) k NV 269/2010 Z.z. síce čiastočne rieši tieto situácie, avšak prax je taká, že MU nie je zo strany orgánov ŠVS aplikované v praxi a v mnohých prípadoch je jeho textácia a spôsob aplikácie zodpovedným pracovníkom na úradoch ŽP nezrozumiteľný.

Cieľom tohto materiálu vytvoreného odbornou ad hoc skupinou AČE SR je snaha o jednoznačné definovanie a zavedenie inštitútu najlepšie dostupných technológií (BAT) do

vodnej legislatívy SR a jeho priama aplikácia v praxi. Snahou je stanoviť jasné pravidlá pri riešení zložitých situácií pri povoľovaní vypúšťania odpadových vôd do málo vodnatých, resp. viac znečistených, vodných tokov, uľahčiť a zjednodušiť rozhodovanie pracovníkom na úradoch ŽP a zabrániť zbytočnému a neefektívnemu zvyšovaniu nákladov na stavbu a prevádzku ČOV.

Zároveň chceme upozorniť na niektoré ustanovenia ďalších legislatívnych predpisov týkajúcich sa oblasti čistenia odpadových vôd, ktoré v reálnej praxi spôsobujú prevádzkovateľom, projektantom, správcom vodných tokov aj pracovníkom na úradoch ŽP komplikácie a zbytočné navyšovanie prevádzkových nákladov.

**Nariadenie vlády č. 269/2010 Z.z.
ktorým sa ustanovujú požiadavky na dosiahnutie dobrého stavu vôd.**

Pri aplikácii NV 269/2010 Z.z. v praxi sa stretávame s problémami, ktoré môžeme v zásade rozdeliť do troch kategórií :

1. Stanovenie maximálnych požiadaviek na kvalitu vypúšťanej odpadovej vody.
2. Uplatňovanie výpočtov podľa MU k NV pri vodoprávných konaniach.
- 3 Stanovenie rozsahu podkladov pre vydanie povolenia, lehoty, platnosť povolení.

1. Stanovenie maximálnych požiadaviek na kvalitu vypúšťanej odpadovej vody.

V prípade málo vodnatých, alebo znečistených vodných tokov, do ktorých sú vypúšťané odpadové vody z ČOV, dochádza často k tomu, že pri vodoprávných konaniach sú zo strany správcu toku a následne aj zo strany orgánu ŠVS na prevádzkovateľa vytvárané tlaky na dodržanie legislatívne predpísanej kvality vody v toku pod výusťou za každú cenu. Výsledkom sú rozhodnutia o vypúšťaní odpadových vôd, ktoré stanovujú koncentračné limity ukazovateľov znečistenia vo vypúšťaných vodách prakticky na úrovni imisných limitov podľa prílohy č. 2 a č. 5 NV 269/2010 Z.z., resp výrazne nižšie ako je úroveň emisných limitov podľa prílohy č. 6 NV 269/2010 Z.z. Takto stanovené limitné koncentrácie si vyžadujú ďalšie investičné náklady na zmenu technologického vstrojenia ČOV a neúmerne navýšia prevádzkové náklady. V mnohých prípadoch sú limitné koncentrácie ukazovateľov znečistenia stanovené bez znalostí podstaty a hraníc procesu biologického čistenia odpadových vôd.

V texte NV 269/2010 Z.z., ako aj v MU k NV, je riešenie uvedeného problému naznačené nasledovne :

§ 5 odsek 5 NV 269/2010 Z.z. :

„Pri uplatňovaní prípustných hodnôt ukazovateľov znečistenia nižších, ako sú uvedené limitné hodnoty v prílohe č. 6, sa zohľadnia vypúšťania odpadových vôd do daného recipientu pri všetkých výustoch nad posudzovaným profilom“

ad hoc skupina pre aplikáciu BAT v čistení odpadových vôd

MU k NV 269/2010 Z.z., strana 34 :

„Pri uplatnení prísnejších hodnôt než sú uvedené limitné hodnoty v prílohe č. 6 k nariadeniu pre určité vypúšťanie (producenta OV) je potrebné posúdiť tento režim u všetkých relevantných vypúšťaní odpadových vôd (producentov OV) do daného recipientu ako aj vplyv difúzných zdrojov a environmentálnych záťaží na kvalitu vôd nad posudzovaným profilom vo vzťahu k ukazovateľu, pre ktorý je ustanovené v povolení prísnejšie kritérium.“

Samotné NV ani MU však neriešia, aký spôsobom sa má uvedené zohľadnenie, resp. posúdenie, zabezpečiť, kto má vykonať toto posúdenie a v akej forme má byť vypracované. Prax je taká, že uvedený § 5 sa v praxi prakticky vôbec neaplikuje, pretože je nejasný. Tento paragraf teda problém stanovenia maximálnych požiadaviek na kvalitu vypúšťaných odpadových vôd nerieši.

V MU k NV 269/2010 Z.z. je na viacerých stranách naznačený postup v prípade, že imisný princíp stanovenia prípustných koncentrácií ukazovateľov znečistenia vedie k extrémnym požiadavkám na kvalitu vypúšťaných odpadových vôd :

strana 6 :

„Pri určovaní prípustných hodnôt ukazovateľov znečistenia sa zohľadňujú možnosti v súčasnosti používaných technológií čistenia odpadových vôd a ich ekonomická náročnosť. To znamená, že sa vyžaduje pri znižovaní znečistenia a aj pri zneškodňovaní odpadových vôd používanie najlepších dostupných techník zodpovedajúcich najúčinnnejšiemu a progresívnemu stavu rozvoja činností, technológií a metód ich prevádzkovania, ktoré sú ekonomicky a technicky dostupné a ktoré zabezpečujú vysoký stupeň ochrany zdravia ľudí a ochrany životného prostredia (§ 2 písm. am) vodného zákona.“

strana 31 :

Pri povoľovaní vypúšťania odpadových vôd :

„f) požadovať aplikáciu najlepších dostupných technológií pri zneškodňovaní splaškových odpadových vôd a komunálnych odpadových vôd a najlepšiu dostupnú výrobnú techniku BAT- technológie resp. podľa dokumentov BREF v oblasti čistenia odpadových vôd pri zneškodňovaní priemyselných odpadových vôd, osobitne pri priemyselnom integrovanom povolení v príslušnom hospodárskom odvetví (predstavujú najvyššiu možnú požiadavku na bodový zdroj znečistenia v spojení s kombinovaným prístupom).“

strana 34 :

„U bodových zdrojov znečistenia sa posudzuje, či technická úroveň použitej technológie na čistenie odpadových vôd dosahuje parametre určené pre BAT a či v dôsledku stanovených prípustných hodnôt ukazovateľov znečistenia nevznikajú neprimerane vysoké finančné nároky na ich dodržanie v porovnaní s dosiahnutým environmentálnym efektom.“

strana 52 :

„Ak sa za definovaných podmienok stanovia prípustné koncentračné hodnoty posudzovaného ukazovateľa na úrovni $C_p < (0,7 \div 0,8) \cdot p$, je potrebné vždy vykonať preskúmanie odtokových limitných koncentrácií najlepších dostupných techník čistenia odpadových vôd alebo čistenia na úrovni súčasného stavu technického poznania bez nadmerných finančných nárokov uvedeného druhu odpadových vôd.“

strana 53 :

„Ak sú deklarované odtokové parametre vypúšťaných odpadových vôd alebo osobitných vôd na úrovni najlepších dostupných techník alebo na úrovni súčasného stavu technického poznania bez nadmerných finančných nárokov, je potrebné ich akceptovať, hoci budú vyššie ako vypočítaná hodnota Cp. Povolená prípustná hodnota v príslušnom ukazovateli môže byť v takýchto prípadoch z intervalu (Cp až „p“).“

Vyššie uvedené citácie z MU k NV 269/2010 Z.z. majú jeden spoločný nedostatok, ktorý bráni ich aplikácii v praxi a ktorý ich stavia do pozície nejednoznačných a nepoužiteľných formulácií. Tým nedostatkom je to, že v oblasti čistenia odpadových vôd doteraz nie sú jasne a jednoznačne definované tzv. BAT – najlepšie dostupné techniky (technológie).

Na druhej strane v tom istom MU k NV 269/2010 Z.z. je uvedené :

strana 18 :

„Prípustné hodnoty ukazovateľov znečistenia v odpadových vodách a osobitných vodách vypúšťaných do povrchových vôd sa určujú v rozhodnutí orgánu štátnej správy v intervale od hodnôt imisných limitov (príloha č. 5 k nariadeniu) / hodnôt kvalitatívnych cieľov (príloha č. 2 k nariadeniu) po limitné hodnoty ukazovateľov znečistenia vypúšťaných odpadových a osobitných vôd (príloha č. 6 k nariadeniu).“

strana 32 :

„o) prípustné hodnoty sa určujú v rozpätí od limitných hodnôt pre jednotlivé vypúšťané odpadové vody do výšky imisných limitov (kvalitatívnych cieľov).....“

Tieto dve citácie zasa jednoznačne popierajú predchádzajúce citácie ohľadne BAT, pretože podľa nich by mohol orgán ŠVS v prípade, ak imisným princípom vyjde prípustná koncentrácia ukazovateľa znečistenia vo vypúšťanej odpadovej vode na úrovni imisného limitu, stanoviť na výusti z ČOV pre daný ukazovateľ imisný limit, t.j. rovnakú kvalitu vody ako v toku.

Návrh AČE.

Navrhujeme definovať pojem a možnosti najlepšie dostupných technológií (BAT) pre oblasť čistenia odpadových vôd, implementovať ich do vodnej legislatívy SR a následne aplikovať aj v bežnej praxi. Podobná iniciatíva v Českej Republike umožnila zaviesť BAT v oblasti čistenia odpadových vôd, najprv ako prílohu metodického usmernenia k NV č. 61/2003 Sb a následne sa inštitút BAT implementoval aj do legislatívy ako príloha č. 7 k NV č. 61/2003 Sb v znení NV č. 229/2007 Sb. Zo skúseností s aplikáciou BAT v susednej Českej Republike vyplýva, že táto legislatívna úprava výrazne uľahčila prácu orgánom ŠVS, zjednodušila vodoprávne konania a stanovila jednoznačné hranice, ktoré sú platné a akceptované všetkými stranami pri povoľovaní vypúšťania odpadových vôd.

Doplniť text NV 269/2010 Z.z. o definíciu BAT :

„Najlepšia dostupná technológia v oblasti čistenia odpadových vôd je technológia, ktorá pri terajšej úrovni poznania a vedomostí o procese čistenia odpadových vôd je najúčinnnejšou, najvhodnejšou a najpokročilejšou technológiou z hľadiska dosiahnutia najvyššej miery odstránenia znečistenia v odpadových vodách a ktorá so zohľadnením nákladov na ňu a prínosu z nej umožňuje jej používanie pri čistení odpadových vôd za ekonomicky a technicky únosných podmienok a ktorá je za prijateľných podmienok dostupná prevádzkovateľovi bez ohľadu na to, kto je jej výrobcom.“

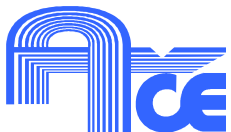
Zmeniť § 5 odsek 4 NV 269/2010 Z.z. :

Pôvodné znenie :

„Pre vypúšťané odpadové vody a osobitné vody možno v záujme ochrany vôd, vodných pomerov a regulácie emisií podľa zdôvodnenia určiť prípustné hodnoty znečistenia nižšie ako sú limitné hodnoty znečistenia, alebo určiť prípustné hodnoty znečistenia pre ďalšie látky, ktoré nie sú uvedené v prílohe 6.“

Navrhované znenie :

„Pre vypúšťané odpadové vody a osobitné vody možno v záujme ochrany vôd, vodných pomerov a regulácie emisií podľa zdôvodnenia určiť prípustné hodnoty znečistenia nižšie ako sú limitné hodnoty znečistenia uvedené v prílohe 6, alebo určiť prípustné hodnoty znečistenia pre ďalšie látky, ktoré nie sú uvedené v prílohe 6. V prípade, že prípustné hodnoty znečistenia vypočítané kombinovaným prístupom zohľadňujúcim emisné limity uvedené v prílohe č. 5 a kvalitatívne ciele povrchovej vody uvedené v prílohe č. 2 nemôžu byť dosiahnuté ani pri použití najlepších dostupných technológií v oblasti odvádzania a čistenia odpadových vôd alebo z dôvodov miestnych prírodných podmienok, stanovia sa prípustné hodnoty znečistenia vo výške najprísnejších limitných hodnôt, ktoré je možné použitím najlepšej dostupnej technológie v oblasti odvádzania a čistenia odpadových vôd dosiahnuť. Najprísnejšie limitné hodnoty dosiahnuteľné najlepšou dostupnou technológiou v oblasti čistenia splaškových odpadových vôd a komunálnych odpadových vôd sú uvedené v prílohe č. .... Limitné hodnoty znečistenia pre splaškové odpadové vody a komunálne odpadové vody vypúšťané do podzemných vôd sú v prílohe č. 6 definované už ako najprísnejšie hodnoty.“

ad hoc skupina pre aplikáciu BAT v čistení odpadových vôd

Doplniť tabuľku a poznámky k nej ako samostatnú prílohu k NV 269/2010 Z.z.

Tabuľka : Dosiiahnuteľné hodnoty koncentrácií pre jednotlivé ukazovatele znečistenia pri použití najlepších dostupných technológií v oblasti čistenia splaškových odpadových vôd a komunálnych odpadových vôd.

Veľkosť zdroja EO	Najlepšia dostupná technológia ⁽¹⁾	CHSK _{Cr} (mg/l)		BSK ₅ (mg/l)		NL (mg/l)		NH ₄ -N (mg/l)		N _{celk} (mg/l)		P _{celk} (mg/l)	
		p	m	p	m	p	m	p	m	p	m	p	m
do 50	Nízko zaťažovaná ⁽²⁾ aktivácia so suspendovanou alebo kombinovanou biomasou alebo nízko zaťažovaný ⁽²⁾ biofilmový reaktor	-	-	30	50	40	60	-	-	-	-	-	-
51 – 2 000	Nízko zaťažovaná ⁽²⁾ aktivácia so suspendovanou alebo kombinovanou biomasou alebo nízko zaťažovaný ⁽²⁾ biofilmový reaktor s nitrifikáciou	90	140	22	40	25	40	15 30 ^(Z1) - ^(Z2)	40 40 ^(Z1) - ^(Z2)	-	-	-	-
2 001 – 10 000	Nízko zaťažovaná aktivácia ⁽²⁾ so suspendovanou alebo kombinovanou biomasou, nitrifikáciou a denitrifikáciou, zrážanie fosforu	80	120	18	35	20	35	10 25 ^(Z1) - ^(Z2)	30 35 ^(Z1) - ^(Z2)	20 35 ^(Z1) - ^(Z2)	40 45 ^(Z1) - ^(Z2)	2	5
10 001 – 25 000	Nízko zaťažovaná aktivácia ⁽³⁾ so suspendovanou alebo kombinovanou biomasou, nitrifikáciou a denitrifikáciou, zrážanie fosforu, terciárne dočistenie	70	100	15	30	18	30	8 20 ^(Z1) - ^(Z2)	25 30 ^(Z1) - ^(Z2)	15 25 ^(Z1) - ^(Z2)	35 40 ^(Z1) - ^(Z2)	1,5	4
25 001 – 100 000	Nízkozaťažovaná aktivácia ⁽³⁾ so suspendovanou alebo kombinovanou biomasou, nitrifikáciou a denitrifikáciou, zrážanie fosforu, terciárne dočistenie, eventuálne dávkovanie externého substrátu	60	90	12	25	15	25	5 10 ^(Z1) - ^(Z2)	20 25 ^(Z1) - ^(Z2)	13 20 ^(Z1) - ^(Z2)	25 35 ^(Z1) - ^(Z2)	1,0	3
nad 100 000	Nízkozaťažovaná aktivácia ⁽⁴⁾ so suspendovanou alebo kombinovanou biomasou, nitrifikáciou a denitrifikáciou, zrážanie fosforu, terciárne dočistenie, eventuálne dávkovanie externého substrátu	55	85	10	20	12	20	3 10 ^(Z1) - ^(Z2)	10 20 ^(Z1) - ^(Z2)	10 15 ^(Z1) - ^(Z2)	20 30 ^(Z1) - ^(Z2)	0,7	2

Poznámky k tabuľke :

(1) Za najlepšie dostupnú technológiu sa považuje technológia biologického stupňa čistenia odpadových vôd zodpovedajúca popisu v tabuľke. Ak sa aplikáciou inej technológie čistenia odpadových vôd zabezpečí dosiahnutie limitných koncentrácií ukazovateľov znečistenia uvedených v tabuľke, nie je nutné použitie technológie uvedenej v tabuľke. Výber spôsobu predčistenia odpadových vôd a spracovania kalu priamo súvisí a je závislý od aplikovanej technológie biologického stupňa ČOV a preto nie je uvedený v popisoch najlepšie dostupných technológií uvedených v tabuľke. Výber a parametre spôsobu predčistenia odpadovej vody a spracovania kalu musia byť v súlade s požiadavkami uvedenými v slovenských technických normách.

(2) Nízko zaťažovaná aktivácia je definovaná látkovým zaťažením kalu $B_x \leq 0,05 \text{ kg BSK}_5 / \text{kg suš. kalu} / \text{d}$, resp. celkovým vekom kalu vyšším ako 25 d vrátane. Nízkozaťažovaný biofilmový reaktor je definovaný objemovým látkovým zaťažením $B_v \leq 0,1 \text{ kg BSK}_5 / \text{m}^3 / \text{d}$ u kamennej náplne v skrúpanej biologickej kolóne, resp. povrchovým látkovým zaťažením $B_A \leq 1,5 \text{ g BSK}_5 / \text{m}^2 / \text{d}$ u plastovej náplne v skrúpanej biologickej kolóne, resp. $B_A \leq 3 \text{ g BSK}_5 / \text{m}^2 / \text{d}$ v rotačnom biodiskovom reaktore

(3) Nízko zaťažovaná aktivácia je definovaná látkovým zaťažením kalu $B_x \leq 0,1 \text{ kg BSK}_5 / \text{kg suš. kalu} / \text{d}$, resp. celkovým vekom kalu vyšším ako 15 d vrátane.

(4) Nízko zaťažovaná aktivácia je definovaná látkovým zaťažením kalu $B_x \leq 0,08 \text{ kg BSK}_5 / \text{kg suš. kalu} / \text{d}$, resp. celkovým vekom kalu vyšším ako 20 d vrátane.

2. Uplatňovanie výpočtov podľa MU k NV 269/2010 Z.z. pri vodoprávných konaniach.

Výpočet veľkostnej kategórie ČOV.

Pri povoľovaní vypúšťania odpadových vôd sa často stretávame s problémom zaradenia ČOV do príslušnej veľkostnej kategórie. V prípade novopostavených ČOV je situácia jednoduchšia, pretože pre vydanie povolenia na vypúšťanie odpadových vôd sa ČOV zaradi do veľkostnej kategórie podľa priemerného denného projektovaného zaťaženia vyjadreného v EO. Problém však je stanovenie veľkostnej kategórie v prípade existujúcich ČOV ak ide o vydanie nového povolenia, napr. po ukončení skúšobnej prevádzky, alebo po ukončení platnosti predchádzajúceho povolenia. NV 269/2010 Z.z. rieši zaradenie ČOV do veľkostnej kategórie nasledovne :

Príloha č. 6 k NV 269/2010 Z.z. :

„Zaťaženie vyjadrené v EO sa vypočíta na základe maximálneho priemerného týždenného zaťaženia na prítoku do ČOV v poslednom kalendárnom roku, pričom sa vylúčia neobvyklé situácie, napríklad situácie vyvolané privalovým dažďom a nárazovým topením snehu.“

Uvedená definícia vychádza z textu Smernice rady 91/271/EHS článok 4 odsek 4. V reálnej praxi je však pre ČOV kapacitne menšie ako 100 000 EO nepoužiteľná. Dôvodom je to, že najvyšší počet odberov vzoriek odpadovej vody na prítoku do ČOV podľa Vyhlášky č. 315/2004 Z.z. je pre ČOV nad 25 000 EO 48 vzoriek ročne (4 x mesačne, t.j. cca 1 vzorka týždenne), v prípade menších ČOV je to 24, 12, resp iba 6 odberov ročne. Stanoviť z jednej vzorky týždenne priemerné týždenné zaťaženie je nemožné a matematicky minimálne pochybné, nehovoriac o ČOV kapacitne pod 25 000 EO.

V prílohe č. 5 MU k NV 269/2010 Z.z. je uvedený výpočet stanovenia 85 %-nej pravdepodobnosti neprekročenia denného látkového znečistenia na prítoku na ČOV. Tento výpočet je prevzatý nekompletný z metodického usmernenia k pôvodnému NV 296/2005 Z.z. V MU k NV 269/2010 Z.z. však nie je vysvetlené, či sa má tento výpočet používať pri stanovení veľkostnej kategórie ČOV a aký je vlastne dôvod zaradenia tohto výpočtu do MU.

Prax je taká, že pri vodoprávných konaniach je ČOV orgánom ŠVS, resp. správcom toku, zaradená do veľkostnej kategórie vyjadrenej v EO podľa projektovanej capacity (v prípade nových ČOV) alebo priemerného ročného látkového zaťaženia v ukazovateli BSK₅. Výpočet maximálneho priemerného týždenného zaťaženia alebo výpočet 85 %-nej pravdepodobnosti neprekročenia denného látkového znečistenia na prítoku do ČOV sa vôbec neaplikujú. Chýbajú jasné a jednoznačné pokyny ako zaradiť ČOV do príslušnej veľkostnej kategórie.

Návrh AČE.

Zmeniť znenie Prílohy č. 6 k NV 269/2010 Z.z.

Pôvodné znenie :

„Zaťaženie vyjadrené v EO sa vypočíta na základe maximálneho priemerného týždenného zaťaženia na prítoku do ČOV v poslednom kalendárnom roku, pričom sa vylúčia neobvyklé situácie, napríklad situácie vyvolané privalovým dažďom a nárazovým topením snehu.“

Navrhované znenie :

„Zaťaženie vyjadrené v EO sa vypočíta na základe maximálneho priemerného týždenného zaťaženia na prítoku do čistiarne odpadových vôd v poslednom kalendárnom roku, alebo metódou 85 %-nej pravdepodobnosti neprekročenia denného látkového znečistenia na prítoku do ČOV v poslednom kalendárnom roku, pričom sa vylúčia neobvyklé situácie, napríklad situácie vyvolané prívalovým dažďom a nárazovým topením snehu. V kategórii ČOV do 2 000 EO sa zaťaženie vyjadrené v EO vypočíta na základe množstva BSK₅ za kalendárny rok v kg na prítoku do ČOV vydeleného koeficientom 18,7. U nových ČOV sa pre účely zaradenia do veľkostnej kategórie v prvom roku po výstavbe použije návrhový parameter zaťaženie BSK₅ na prítoku do ČOV.“

Výpočet prípustných hodnôt ukazovateľov znečistenia vo vypúšťaných odpadových vodách.

Dlhotrvajúcim problémom pri vodoprávných konaniach ohľadne povolenia na vypúšťanie odpadových vôd je stanovenie prípustných hodnôt ukazovateľov znečistenia vo vypúšťaných odpadových vodách korektne a v súlade s postupom podľa MU k NV 269/2010 Z.z. Ide o výpočet s využitím pravdepodobnosti neprekročenia PN, variačných koeficientov V a pomeru $K = C_p/C_{str}$.

Pravdou je, že postup výpočtu uvedený v MU k NV 269/2010 Z.z. na strane 51 bol iba prevzatý, aj to neúplný, z MU k predchádzajúcemu NV 296/2005. Napriek tomu sa ani pred vydaním NV 269/2010 Z.z. tento postup stanovenia v praxi prakticky vôbec zo strany orgánov ŠVS, resp. správcov toku, nevyužíval. Postup stanovenia prípustných hodnôt znečistenia je v MU k NV 269/2010 Z.z. napísaný nezrozumiteľne a absentuje vysvetlenie jednotlivých krokov výpočtu. Dôsledkom toho je, že stanovenie prípustných hodnôt ukazovateľov znečistenia vo vypúšťaných odpadových vodách pri povoľovacích konaniach priamo vyplýva iba zo zmiešavacej rovnice, čo považujeme za prístup, ktorý je nesprávny a v rozpore s postupom stanoveným v MU k NV 269/2010 Z.z.

Návrh AČE.**Doplniť MU k NV 269/2010 Z.z.**

Doplniť metodické usmernenie k NV 269/2010 Z.z. v Prílohe č. 1 o prehľadný a zrozumiteľný postup výpočtu prípustných hodnôt ukazovateľov znečistenia vo vypúšťaných odpadových vodách. Zrozumiteľne a jednoznačne popísať jednotlivé kroky výpočtu a uviesť príklady výpočtu z praxe. Zároveň je potrebné vyžadovať používanie a akceptovanie tohto výpočtu orgánmi ŠVS a správcom vodného toku pri povoľovacích konaniach.

3. Stanovenie rozsahu podkladov pre vydanie povolenia, lehoty, platnosť povolení.

V praxi sa stretávame s prípadmi, kedy podklady vyžiadané správcom toku od prevádzkovateľa verejnej kanalizácie a ČOV pre vydanie vyjadrenia k žiadosti o povolenie na vypúšťanie odpadových vôd sú neúmerne podrobné a rozsiahle. Rozsah vyžiadaných podkladov ide nad rámec informácií a podkladov uvedených v časti II. MU k NV 269/2010 Z.z. na strane 40, kde je uvedené, čo má obsahovať žiadosť o povolenie na vypúšťanie odpadových vôd. Bohužiaľ tento rozsah nie je pre správcu toku záväzný. Žiadny legislatívny predpis neupravuje a nedefinuje rozsah podkladov k vydaniu povolenia na vypúšťanie odpadových vôd, ktoré môže správca toku požadovať pre vydanie vyjadrenia.

Okrem uvedeného rozsahu podkladov žiadny legislatívny predpis neupravuje a nedefinuje lehoty na vydanie vyjadrenia správcu toku k žiadosti o povolenie na vypúšťanie odpadových vôd. Bežnou praxou sú viac ako 100-dňové termíny vydania vyjadrenia správcu toku k žiadosti prevádzkovateľa, resp. vlastníka ČOV. Vodoprávne konania sa kvôli čakaniu na vyjadrenie správcu toku neúmerne predlžujú. Vyjadrenie správcu toku je podmienkou na začatie vodoprávneho konania, žiadateľ o vydanie povolenia na vypúšťanie odpadových vôd však nemá reálne žiadne prostriedky, aby proces vydania vyjadrenia zo strany správcu toku mohol urýchliť, resp. skrátiť, a je iba na vôli správcu toku, kedy požadované vyjadrenie vydá. Tak dochádza k tomu, že napriek včasnému podaniu žiadosti na vydanie nového povolenia na vypúšťanie odpadových vôd, napr. 2 mesiace pred ukončením platnosti pôvodného povolenia, kvôli absentujúcemu vyjadreniu správcu toku skončí platnosť pôvodného povolenia a nové povolenie nie je vydané. Legislatívne však nie ošetrené obdobie od ukončenia platnosti predchádzajúceho a vstupu do platnosti nového povolenia na vypúšťanie odpadových vôd v prípade dlho trvajúcich vodoprávných konaní. Prevádzkovateľ (vlastník) ČOV sa tak dostáva do situácie, kedy mu zo strany orgánov ŠVS hrozia za absenciu platného povolenia na vypúšťanie odpadových vôd sankcie.

Návrh AČE.

Doplniť MU k NV 269/2010 Z.z.

Doplniť MU k NV 269/2010 Z.z. o lehoty pre správcu toku, v rámci ktorých od doručenia žiadosti o vyjadrenie je zaviazaný vydať žiadateľovi vyjadrenie. Definovať v MU k NV 269/2010 Z.z. maximálny rozsah podkladov, ktoré môže správca toku požadovať k svojmu vyjadreniu od žiadateľa o vydanie povolenia na vypúšťanie odpadových vôd. Doplniť riešenie preklenutia obdobia od ukončenia platnosti pôvodného povolenia po nadobudnutie platnosti nového povolenia v prípade, že žiadateľ o povolenie svoju žiadosť podal včas, napr. minimálne 2 mesiace pred ukončením platnosti pôvodného povolenia, ale z dôvodov prietahov v konaní došlo k stavu, že je žiadateľ bez platného povolenia na vypúšťanie odpadových vôd do vodného toku.

Návrh zmien v znení niektorých ďalších legislatívnych predpisov z oblasti čistenia odpadových vôd.

Vyhláška č. 55/2004 Z.z.

ktorou sa ustanovujú náležitosti prevádzkových poriadkov verejných vodovodov a verejných kanalizácií.

Touto vyhláškou sa ešte v roku 2004 stanovil povinný rozsah prevádzkových poriadkov verejných kanalizácií, konkrétne v Prílohe č. 2 : Náležitosti prevádzkového poriadku verejnej kanalizácie. Dopad tejto vyhlášky bol taký, že v mnohých prípadoch pôvodné (vypracované pred rokom 2004) kvalitne spracované prevádzkové poriadky verejných kanalizácií a ČOV museli byť prepracované, nahradené, čo znamenalo pre prevádzkovateľov nemalé náklady. Vysoký počet požadovaných nových prevádzkových poriadkov pre verejné vodovody, verejné kanalizácie, úpravne vody a ČOV, krátkosť času, obmedzené kapacity spracovateľov = to všetko viedlo často k horšej kvalite nových prevádzkových poriadkov, nekompletným výkresovým prílohám týchto "nových" prevádzkových poriadkov a pod. Na viacerých prevádzkach majú nové prevádzkové poriadky na „ukazovanie“ a prevádzkujú podľa pôvodných, kvalitnejšie vypracovaných prevádzkových poriadkov. Tento problém nie je dodnes u mnohých prevádzkovateľov doriešený a vyžiada si ďalšie, podľa nášho názoru zbytočné, investície.

Návrh AČE.

Doplniť text vyhlášky :

„Požiadavky na náležitosti prevádzkových poriadkov verejných vodovodov a verejných kanalizácií uvedené v tejto vyhláške sú stanovené pre verejné vodovody a verejné kanalizácie vybudované a uvedené do prevádzky po termíne účinnosti tejto vyhlášky (15. 2. 2004).“

„Náležitosti prevádzkového poriadku verejnej kanalizácie sú uvedené v prílohe č. 2. Do prevádzkového poriadku verejnej kanalizácie sa zapracujú náležitosti uvedené v prílohe č. 2 v primeranom rozsahu k technickému riešeniu danej stavby.“

Vyhláška č. 315/2004 Z.z.

ktorou sa ustanovuje rozsah a početnosť odberu vzoriek a požiadavky na rozsah a vykonávanie rozborov odpadových vôd.

Príloha č. 1 Vyhlášky č. 315/2004 Z.z.

Vyhláška č. 315/2004 Z.z. v § 1 odsek 4 stanovuje minimálny rozsah odberu, minimálnu početnosť odberu a minimálny rozsah kontroly odpadových vôd v rozhodujúcich miestach verejnej kanalizácie v rámci prevádzkového monitoringu, ktorý je uvedený v prílohe č. 1. Takto legislatívne striktné predpísané požiadavky na minimálny rozsah a početnosť odberov vzoriek odpadových vôd a kalov a minimálny rozsah analytického stanovenia

jednotlivých ukazovateľov znečistenia nedáva prevádzkovateľovi žiadnu možnosť rozhodnúť o rozsahu prevádzkového monitoringu, ktorý skutočne pre prevádzku potrebuje.

V súčasnej dobe, kedy sa klasické laboratórne sledovanie mnohých ukazovateľov znečistenia na ČOV nahrádzajú on-line monitorovaním (napr. $\text{NH}_4\text{-N}$, $\text{NO}_3\text{-N}$, $\text{PO}_4\text{-P}$, P_{celk} , O_2 , CHSK, BSK₅, pH a pod.), nie je v tejto vyhláške využitie týchto on-line analyzátorov vôbec riešené. Prevádzkovateľ napriek inštalácii cenovo nákladných monitorovacích zariadení a prístrojov musí v zmysle Vyhlášky č. 315/2004 Z.z. naďalej vykonávať duplicitne aj laboratórne analýzy ukazovateľov, ktoré sú monitorované on-line.

Vyhláška č. 315/2004 Z.z. používa v prílohe č. 1 členenie veľkosti zdroja znečistenia, ktoré nie je v súlade s kategorizáciou veľkosti zdrojov znečistenia podľa NV 269/2010 Z.z. príloha č. 6. Početnosť odberov vzoriek odpadových vôd odoberaných na výusti z ČOV podľa NV 269/2010 Z.z. príloha č. 7 nie je v súlade s požadovanou početnosťou odberu vzoriek odpadových vôd na výusti podľa prílohy č. 1 vyhlášky č. 315/2004 Z.z.

Vyhláška č. 315/2004 Z.z. vo svojej prílohe č. 1 stanovuje povinnosť sledovať ukazovatele N-NO_3 , P-PO_4 , N_c , P_c u ČOV zaradených do veľkostnej kategórie do 2 000 EO (vrátane domových ČOV) napriek tomu, že pri tejto veľkostnej kategórii ČOV sa podľa NV 269/2010 Z.z. nestanovuje povinnosť zabezpečiť odstraňovanie nutrientov N a P. Sledovanie uvedených ukazovateľov sa tak stáva v prípade veľkostnej kategórie ČOV do 2000 EO úplne nepredmetné a zbytočné. Napriek tomu je to pre prevádzkovateľov ČOV Vyhláškou č. 315/2004 Z.z. legislatívne predpísaná povinnosť, ktorá neopodstatnene navyšuje prevádzkové náklady a z technologického hľadiska nemá žiadnu vypovedaciu hodnotu.

Podobne v prílohe č. 1 stanovená povinnosť sledovať množstvo a kvalitu kalovej vody pri veľkostnej kategórii ČOV do 2 000 EO (vrátane domových ČOV) nemá žiadne prevádzkovo-technologické opodstatnenie. V tejto veľkostnej kategórii ČOV je stabilizácia kalu zabezpečená aeróbne dlhodobou aktiváciou alebo oddelenou aeróbnou stabilizáciou a zloženie kalovej vody pri gravitačnom zahutnení prebytočného kalu je prakticky totožné s kvalitou odpadovej vody na odtoku z biologického stupňa ČOV. V prevažnej väčšine prípadov sa prebytočný kal v tejto veľkostnej kategórii ČOV neodvodňuje strojne a je odvázaný v tekutom stave na ďalšie spracovanie alebo odvodňovaný na kalých poliach. Určenie množstva kalovej vody a odber jej vzoriek je vo väčšine prípadov nemožný, resp. obtiažny, a nemá pre prevádzku ČOV žiadnu vypovedaciu hodnotu. V prípade technologickej linky s nárastovou biomasou (skrúpané alebo rotačné biofilmové reaktory) v podstate médium kalová voda ani neexistuje.

Samostatným problémom je sledovanie kvality kalov ako konečného produktu čistiarenskeho procesu. Požiadavky na kvalitu kalu aplikovaného na poľnohospodársku pôdu sú už definované v Zákone č. 188/2003 Z.z. príloha č. 2 v znení neskorších noviel. Požiadavky na kvalitu kalu využívaného na prípravu kompostu zasa definuje STN 46 5735. V prípade, že prevádzkovateľ neaplikuje kal na poľnohospodársku pôdu a ani nevyužíva na prípravu kompostu, je dôvod pravidelného sledovania kvality kalov v rozsahu stanovenom v prílohe č. 1 Vyhlášky č. 315/2004 Z.z. otáznym, zvlášť v prípade ukazovateľov N_c , K , Ca , Mg . Opäť ide iba o neopodstatnené zvyšovanie nákladov na prevádzku ČOV.

Otázna je taktiež povinnosť sledovať ukazovateľ P_{celk} v rôznych druhoch kalov vznikajúcich v procese čistenia odpadových vôd (surový, prebytočný, stabilizovaný, odvodnený), zvlášť vo veľkostnej kategórii ČOV do 2000 EO. Ukazovateľ P_{celk} sa z technologického hľadiska sleduje v kaloch na ČOV prioritne z dôvodu stanovenia bilancie tohto ukazovateľa v rámci technologickej linky a stanovenia účinnosti jeho biologického odstraňovania. Vzhľadom na to, že vo veľkostnej kategórii ČOV do 2000 EO nie je

požiadavka na odstraňovanie P_{celk} , je jeho sledovanie v jednotlivých druhoch kalov bezpredmetná.

Ďalej považujeme z technologického hľadiska za bezpredmetné sledovanie NL, NL-SŽ, V30 a zároveň aj CL, CL-SŽ v prebytočnom kale. V celkovej bilancii kalu na ČOV je dôležité predovšetkým sledovanie zmien ukazovateľa CL a CL-SŽ v jednotlivých formách kalu a preto je sledovanie ukazovateľov NL, NL-SŽ a V30 v prebytočnom kale bezpredmetné. Naopak v prílohe č. 1 Vyhlášky č. 315/2004 Z.z. chýba jedno dôležité médium, ktorým je vratný kal. Práve pre toto médium je zasa sledovanie ukazovateľov NL, NL-SŽ a V30 potrebné. Stotožňovanie média prebytočný kal s médium vratný kal je nesprávne, pretože nie vo všetkých prípadoch je prebytočný kal odoberaný z prúdu vratného kalu.

V prevádzkovej praxi je ďalej problematické a nákladné zabezpečiť v zmysle prílohy č. 1 Vyhlášky č. 315/2004 Z.z. sledovanie každého dovozu priemyselných odpadových vôd v predpísanom rozsahu ukazovateľov. V prípade, že sú zvozy odpadových vôd konkrétneho priemyselného producenta na danú ČOV vykonávané v priebehu roka pravidelne na základe zmluvného vzťahu, ktorý definuje početnosť odberov vzoriek a rozsah analýz, nevidíme dôvod vykonávať odber vzoriek pri každom zvoze a vykonávať analýzy vzoriek v rozsahu stanovenom v prílohe č. 1 Vyhlášky č. 315/2004 Z.z.

Samostatným a zložitým problémom je vzorkovanie a analýza odpadových vôd z odľahčovacích objektov na stokovej sieti. Vyhláška č. 315/2004 Z.z. v prílohe č. 1 uvádza rozsah analýz a početnosť odberov odpadových vôd odľahčovaných na sieti v rovnakom rozsahu ako napríklad na výustiach z ČOV, čo v žiadnom prípade nie je správne a túto problematiku je potrebné riešiť samostatne s ohľadom na špecifiká prevádzky a monitoringu odľahčovacích objektov.

Všetky vyššie uvedené sporné požiadavky v prílohe č. 1 Vyhlášky č. 315/2004 Z.z. znamenajú pre prevádzkovateľa častokrát zbytočné a nie zanedbateľné navýšenie prevádzkových nákladov na odbery, transport a analýzy vzoriek. Podľa nášho názoru musí byť prevádzkový monitoring užitočný predovšetkým pre prevádzkovateľa a nemal by sa vykonávať iba preto, že je to legislatívne predpísané.

Návrh AČE.

Zmeniť znenie § 1 odsek 4.

Pôvodné znenie :

„Minimálny rozsah odberu vzoriek odpadových vôd, minimálna početnosť odberu vzoriek odpadových vôd a minimálny rozsah kontroly odpadových vôd v rozhodujúcich miestach verejnej kanalizácie v rámci prevádzkového monitoringu je uvedený v prílohe č. 1.“

Navrhované znenie :

„Odporúčaný rozsah odberu vzoriek odpadových vôd, odporúčaná početnosť odberu vzoriek odpadových vôd a odporúčaný rozsah kontroly odpadových vôd v rozhodujúcich miestach verejnej kanalizácie v rámci prevádzkového monitoringu je uvedený v prílohe č. 1.“

Upraviť znenie prílohy č. 1.

V rámci úprav znenia prílohy č. 1 je potrebné predovšetkým upraviť kategorizáciu veľkosti zdrojov znečistenia v súlade s kategorizáciou podľa NV 269/2010 Z.z., doplniť možnosť náhrady laboratórnych rozborov ukazovateľov znečistenia ich on-line monitorovaním, upraviť rozsah kontroly ČOV do 2000 EO a upraviť rozsah kontroly niektorých ukazovateľov v kaloch.

Odl'ahčovacie objekty na stokovej sieti.

Riešiť samostatnou prílohou spôsob odberu, početnosť odberu a rozsah analýz vzoriek odl'ahčovanej zmesi komunálnej odpadovej vody a vody z povrchového odtoku vypúšťanej z odl'ahčovacích objektov na jednotnej stokovej sieti.

Nariadenie vlády č. 755/2004 Z.z.

ktorým sa ustanovuje výška neregulovaných platieb, výška poplatkov a podrobnosti súvisiace so spoplatňovaním užívania vôd.

V NV 755/2004 Z.z. je niekoľko ustanovení, ktoré nie sú jednoznačne definované a ich výklad je rôzne interpretovaný. To vyvoláva v prevádzkovej praxi často nedorozumenia medzi správcom vodných tokov a znečisťovateľmi (prevádzkovateľmi verejných kanalizácií a ČOV). Ide konkrétne o nasledovné ustanovenia predmetného nariadenia vlády :

Podľa § 10 odsek 2 znečisťovateľ sleduje kvalitu vypúšťaných OV podľa rozhodnutia orgánu ŠVS. Podľa § 13 odsek 2 správca vodného toku zasa vykonáva kontrolné odbery a rozborov vzoriek podľa prílohy č. 6 k NV č. 755/2004 Z.z. Takto vykonávaná kontrola zo strany správcu vodných tokov však nemôže byť korektná, pretože v mnohých prípadoch sú početnosti odberov vzoriek odpadových vôd na výusti z ČOV podľa rozhodnutia orgánu ŠVS a podľa prílohy č. 6 NV 755/2004 Z.z. odlišné. Porovnávajú sa teda, resp. sa vzájomne kontrolujú, priemerné ročné koncentračné hodnoty ukazovateľov znečistenia vo vypúšťaných odpadových vodách vypočítané z rozdielneho počtu vzoriek odobraných v inom čase a za iných podmienok. Vo väčšine prípadov je početnosť odberov vyššia na strane prevádzkovateľa, teda logicky by mala byť aj priemerná ročná koncentrácia príslušného ukazovateľa presnejšia (bližšia k realite), napriek tomu sa výška poplatkov za vypúšťanie odpadových vôd stanovuje na základe porovnávania s výsledkami rozborov správcu vodného toku, na strane ktorého je početnosť odberov vzoriek nižšia.

Podľa §13 odsek 3 znečisťovateľ môže overovať výsledky kontrolných rozborov u správcu vodohospodársky významných vodných tokov. Správca vodného toku však nemá legislatívnu povinnosť znečisťovateľa priebežne informovať o výsledkoch svojich rozborov. NV 755/2004 Z.z. žiadnym spôsobom neupravuje akou formou môže znečisťovateľ overovať výsledky kontrolných rozborov a akou formou a v akej početnosti je správca vodného toku povinný znečisťovateľa informovať. Platba poplatkov za vypúšťanie odpadových vôd v zmysle NV 755/2004 Z.z. je vlastne obchodným vzťahom medzi znečisťovateľom a správcom vodného toku v ktorom jedna strana (znečisťovateľ) nemá možnosť priebežne kontrolovať vývoj sumy poplatkov a predpoklad konečného vyúčtovania poplatkov.

Podľa §13 odsek 4 správca vodohospodársky významných vodných tokov oznámi znečisťovateľovi vykonanie kontroly bezprostredne pred jej začatím. Nie je jednoznačne definovaný pojem „bezprostredne“ a jeho výklad je rôzny. Prevádzková prax je taká, že správca vodného toku príde a vzorkuje väčšinou bez akéhokoľvek predchádzajúceho oznámenia znečisťovateľovi. Znečisťovateľ (prevádzkovateľ) tak často nie je schopný zabezpečiť vykonanie paralelného rozboru vzorky odobranej správcom toku, pretože na to nie je pripravený. Dôvodom sú, najmä v prípade vodárenských spoločností, centralizácie laboratórií (z dôvodu požiadavky na ich akreditáciu) a presné harmonogramy odberov a zvozov vzoriek. V takýchto prípadoch prevádzkovateľ často nie je schopný zabezpečiť okamžitú dopravu paralelnej vzorky, ktorá nie je súčasťou vopred dohodnutého interného harmonogramu odberov, do vzdialeného laboratória.

Príloha č. 3, odsek 2 : „Vzorky vypúšťaných odpadových vôd sa neodoberajú v čase, kedy je kvalita vypúšťaných odpadových vôd ovplyvnená mimoriadnymi situáciami, napríklad dlhodobými intenzívnymi dažďami, topením snehu.“ Toto ustanovenie má taktiež rôzne interpretácie. Prevádzková prax je taká, že správca vodného toku zvyčajne odoberá vzorky podľa svojho interného harmonogramu, napriek mimoriadnym stavom, a následne výsledky rozborov týchto vzoriek aj použije na výpočet poplatkov.

Návrh AČE.

Zosúladiť početnosť odberov.

Je potrebné, aby sa pri výpočte výšky poplatkov za vypúšťanie odpadových vôd do povrchových vôd porovnávali výsledky rozborov vzoriek odpadovej vody odoberaných v rovnakých početnostiach a za rovnakých podmienok. Nie je možné porovnávať priemerné ročné koncentrácie ukazovateľov znečistenia vypočítané z odlišných počtov vzoriek odoberaných za rozdielnych podmienok.

Zmeniť znenie § 13 odsek 3.

Pôvodné znenie :

„Správca vodohospodársky významných vodných tokov môže pri preverovaní správnosti údajov na výpočet poplatkov vyžadovať od odberateľa a znečisťovateľa vysvetlenia k oznámeným údajom a ďalšie doklady súvisiace s verifikáciou oznámených údajov. Znečisťovateľ môže overovať výsledky kontrolných rozborov u správcu vodohospodársky významných vodných tokov.“

Navrhované znenie :

„Správca vodohospodársky významných vodných tokov môže pri preverovaní správnosti údajov na výpočet poplatkov vyžadovať od odberateľa a znečisťovateľa vysvetlenia k oznámeným údajom a ďalšie doklady súvisiace s verifikáciou oznámených údajov. Správca vodohospodársky významných vodných tokov je povinný na základe písomnej žiadosti znečisťovateľa poskytnúť znečisťovateľovi výsledky svojich kontrolných rozborov s početnosťou maximálne 4 x ročne.“

Zmeniť znenie § 13 odsek 4.Pôvodné znenie.

„Správca vodohospodársky významných vodných tokov oznámi znečisťovateľovi vykonanie kontroly bezprostredne pred jej začatím. Na účely vykonania paralelného rozboru vzoriek odpadových vôd odovzdá znečisťovateľovi dohodnutú časť odobratých vzoriek. Pri porovnávaní výsledkov rozborov znečisťovateľa sa pripúšťa odchýlka 30 % od výsledkov rozborov správcu vodohospodársky významných vodných tokov. Ak je táto odchýlka väčšia, je potrebné spoločne preskúmať jej príčiny. Pri nezistení príčin rozdielnych výsledkov rozborov vzoriek odpadových vôd ani po spoločnom preskúmaní vykoná sa spoločný kontrolný odber vzoriek, ktorých rozbor vykoná aj Národné referenčné laboratórium pre oblasť vôd na Slovensku.“

Navrhované znenie.

„Správca vodohospodársky významných vodných tokov oznámi znečisťovateľovi vykonanie kontroly minimálne 24 hodín pred jej začatím. Na účely vykonania paralelného rozboru vzoriek odpadových vôd odovzdá znečisťovateľovi dohodnutú časť odobratých vzoriek. Pri porovnávaní výsledkov rozborov znečisťovateľa sa pripúšťa odchýlka 30 % od výsledkov rozborov správcu vodohospodársky významných vodných tokov. Ak je táto odchýlka väčšia, je potrebné spoločne preskúmať jej príčiny. Pri nezistení príčin rozdielnych výsledkov rozborov vzoriek odpadových vôd ani po spoločnom preskúmaní vykoná sa spoločný kontrolný odber vzoriek, ktorých rozbor vykoná aj Národné referenčné laboratórium pre oblasť vôd na Slovensku.“

Zmeniť znenie Príloha č. 3 odsek 2.Pôvodné znenie.

„Vzorky vypúšťaných odpadových vôd sa neodoberajú v čase, kedy je kvalita vypúšťaných odpadových vôd ovplyvnená mimoriadnymi situáciami, napríklad dlhodobými intenzívnymi dažďami, topením snehu.“

Navrhované znenie.

„Vzorky vypúšťaných odpadových vôd sa neodoberajú v čase, kedy je kvalita vypúšťaných odpadových vôd ovplyvnená mimoriadnymi situáciami, napríklad dlhodobými intenzívnymi dažďami, topením snehu, povodňovými situáciami. V prípade vypúšťania odpadových vôd z ČOV ide o prípady, kedy je v dôsledku mimoriadnej situácie dočasne obtokovaný biologický stupeň technologickej linky.“

Záver.

V úvode bol naznačený cieľ spracovania tohto materiálu odbornou ad hoc skupinou AČE SR, ktorým je predovšetkým snaha o definovanie a zavedenie inštitútu najlepšie dostupných technológií (BAT) do vodnej legislatívy SR a jeho aplikácia v praxi. Zároveň sme sa snažili upozorniť na nejednoznačné a problematické interpretácie niektorých ustanovení ďalších legislatívnych predpisov v oblasti čistenia odpadových vôd, ktoré v reálnej praxi spôsobujú prevádzkovateľom, projektantom, správcom vodných tokov a pracovníkom na

ad hoc skupina pre aplikáciu BAT v čistení odpadových vôd

úradoch ŽP komplikácie a vedú k neefektívnemu zvyšovaniu prevádzkových nákladov. Okrem upozornenia na problémy pri aplikácii vybraných legislatívnych predpisov zároveň navrhujeme aj riešenia vo forme zmeny, resp. doplnenia, ich textácií a príloh.

AČE SR je ako odborná organizácia združujúca expertov v oblasti čistenia odpadových vôd pripravená a ochotná pomôcť pri úprave predmetných legislatívnych predpisov.

Tento návrh bol pripravený ad hoc odbornou skupinou AČE SR v zložení :

Ing. Tomáš Benikovský – Liptovská vodárenská spoločnosť a.s., Liptovský Mikuláš

Ing. Marián Bilanin, PhD – Stredoslovenská vodárenská prevádzková spoločnosť a.s., Banská Bystrica

Doc. Ing. Igor Bodík, PhD. – Oddelenie environmentálneho inžinierstva, Fakulta chemickej a potravinárskej technológie, Slovenská technická univerzita Bratislava

Doc. Ing. Ján Derco, PhD. – Oddelenie environmentálneho inžinierstva, Fakulta chemickej a potravinárskej technológie, Slovenská technická univerzita Bratislava

Ing. Miloš Dian - Asociácia vodárenských spoločností, Bratislava

Prof. Ing. Miloslav Drtil, PhD. – Oddelenie environmentálneho inžinierstva, Fakulta chemickej a potravinárskej technológie, Slovenská technická univerzita Bratislava

Ing. Viktor Hayden, PhD. – Podtatranská vodárenská prevádzková spoločnosť a.s., Poprad

Ing. Ivan Chabal - ČOVDESIGN s.r.o. Bratislava

Ing. Ľubomír Krcho - Západoslovenská vodárenská spoločnosť a.s., Nitra

Ing. Vladimír Leckéši – AQUAFLOT s.r.o., Nitra

RNDr. Jozef Letko – Trenčianska vodohospodárska spoločnosť a.s., Trenčín

Doc. Ing. Juraj Námer, PhD. – AD CONSULT a.s., Bratislava

Doc. Ing. Dušan Rusnák, PhD. – Katedra zdravotného a environmentálneho inžinierstva, Stavebná fakulta, Slovenská technická univerzita Bratislava

Doc. Ing. Marek Sokáč, PhD. – Katedra zdravotného a environmentálneho inžinierstva, Stavebná fakulta, Slovenská technická univerzita Bratislava

V Bratislave, dňa 20. 1. 2012

Za ad hoc odbornú skupinu AČE SR :

Ing. Marian Bilanin, PhD.
predseda odbornej skupiny

Prof. Ing. Miloslav Drtil, PhD.
predseda AČE SR